

Liisa-Ly Pakosta
Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee

Teie 29.05.2026 nr 8-1/4287-1

Meie 05.06.2026 nr 1.1-20/261264

Arvamuse avaldamine avaliku teabe seaduse ja riikliku statistika seaduse muutmise seaduse eelnõule

Austatud minister

Täname, et esitasite Riigi Infosüsteemi Ametile arvamuse avaldamiseks avaliku teabe seaduse ja riikliku statistika seaduse muutmise seaduse eelnõu.

Esitame eelnõule järgmised märkused:

1. Kaaskirjas ja seletuskirja pealkirjas viidatakse avaliku teabe seaduse ja riikliku statistika seaduse muutmise seaduse eelnõule, kuid eelnõu pealkirjas on nimetatud ka avaliku teabe seaduse ja keeleseaduse muutmise seaduse muutmist. Samuti on seletuskirja punktis 3.1 märgitud, et eelnõu koosneb kolmest paragrahvist, millest teine käsitleb avaliku teabe seaduse ja keeleseaduse muutmise seaduse muutmist ning kolmas riikliku statistika seaduse muudatusi. Eelnõu tekstis sellist ülesehitust ei ole: § 1 muudab AvTS-i ja § 2 RStS-i. Palume eelnõu pealkiri, struktuur ja seletuskiri ühtlustada.
2. Eelnõu § 1 punktide numeratsioonis puudub punkt 4 ning pärast punkti 3 järgneb punkt 5. Palume numeratsioon korrastada.
3. Seletuskirjas on märgitud, et eelnõu § 1 punktidega 1-4 täiendatakse AvTS §-i 43¹⁰, kuid eelnõus on AvTS-i muudatused esitatud punktidenä 1, 2, 3 ja 5. Lisaks ei ole seletuskirjas eraldi selgitatud kõiki eelnõu § 1 muudatusi, sealhulgas AvTS § 43¹⁰ lõike 1 täiendamise sisu ja vajadust. Seletuskirja leheküljel 7 on RStS § 32 lõike 5 muudatust nimetatud eelnõu § 3 punktiks 4, kuigi eelnõu tekstis on tegemist § 2 punktiga 4. Palume seletuskiri eelnõu tekstiga kooskõlla viia.
4. Seletuskirja kohaselt tehakse AvTS § 43¹⁰ lõike 3 sissejuhatavas lauseosas tehniline muudatus, asendades sõna „isikuandmeid“ sõnaga „andmeid“, kuna loetelu sisaldab lisaks isikuandmetele ka muid andmeid. Eelnõu tekstis sellist muudatust ei ole. Kui muudatus on vajalik, tuleb see eelnõusse lisada. Kui mitte, tuleb seletuskiri vastavalt parandada.
5. Eelnõu § 1 punktiga 5 nähakse ette AvTS § 43¹⁰ täiendamine lõikega 3¹. Kehtivas õigusloomelises seisus on sama paragrahvi lõige 3¹ juba ette nähtud ning see jõustub 01.12.2026. Seetõttu ei ole selge, kas eelnõuga soovitakse lisada uut lõiget või muuta juba vastu võetud, kuid veel jõustumata lõiget. Palume säte sõnastada kehtiva ja jõustuva

õigusega kooskõlas, vajaduse korral muuta lõike 3¹ sõnastust tervikuna ning sätestada asjakohane jõustumisaeg.

6. Seletuskirjas on märgitud, et seadus jõustub üldises korras. Arvestades, et AvTS § 43¹⁰ lõike 3¹ regulatsioon on seotud 01.12.2026 jõustuva lahendusega ning eelnõu eeldab tehnilisi ja korralduslikke ettevalmistusi, palume hinnata, kas kõigi muudatuste üldises korras jõustumine on põhjendatud. Vajaduse korral tuleks jõustumissäte eristada nii, et andmenõusolekusüsteemi kohustusliku kasutamise seotud muudatused jõustuksid koos vastava baassättega või pärast vajalike tehniliste eelduste täitmist.
7. Seletuskirjas on märgitud, et andmekogu andmestikke omavahel kokku panna ei tohi ning iga andmestikku tohib kasutada üksnes AvTS § 43¹⁰ lõikes 1 sätestatud eesmärkidel. Mõiste „kokku panna“ ei ole seletuskirjas avatud. Palume täpsustada, kas selle all mõeldakse andmestike ühendamist, riskasutust, ühisotsingut, profiilianalüüsi, ühiselt kasutatavat vaadet või muud tehnilist või õiguslikku tegevust. Kui tegemist on andmetöötluse olulise piiranguga, tuleks kaaluda selle selget sätestamist seaduses või andmekogu põhimääruses, mitte üksnes seletuskirjas.
8. Eelnõu kohaselt töödeldakse eraõigusliku juriidilise isiku andmestikus muu hulgas nõusoleku andnud esindaja ees- ja perekonnanime. Seletuskirjas on aga mitmes kohas märgitud, et töödeldakse esindaja nime ja isikukoodi. Eelnõu ja seletuskiri ei ole selles osas kooskõlas. Palume täpsustada, kas esindaja isikukoodi töödeldakse ning kas see on vajalik esindaja üheseks tuvastamiseks ja andmevahetuse õiguspärasuse tõendamiseks. Kui isikukoodi töödeldakse, tuleb see eelnõus selgelt sätestada. Samuti palume kaaluda, kas andmekoosseis peaks kajastama andmeid esindusõiguse või volituse kontrolli kohta, et hiljem oleks tõendatav, millise esindusõiguse alusel nõusolek anti.
9. Eelnõu § 2 punktiga 3 kavandatud RStS § 20² lõike 1 sõnastus on raskesti loetav ning võib tekitada küsimuse, kas rõhk on nõusoleku andmise kohas või Statistikaametis olevate andmete väljastamisel. Teeme ettepaneku kaaluda lõike 1 sõnastamist selgemalt näiteks järgmiselt: „Andmeväljastusteenus käesoleva seaduse tähenduses on Statistikaametis olevate juriidilise isikuga seotud andmete, sealhulgas isikuandmete, töötlemine ja edastamine kolmandale isikule, mis toimub juriidilise isiku antud nõusoleku alusel andmenõusoleku ja volituste haldamise andmekogus.“
10. Eelnõu § 2 punktiga 4 kavandatud RStS § 32 lõike 5 kohaselt säilitatakse andmeväljastusteenuse osutamiseks täiendavalt töödeldavaid andmeid andmete edastamiseni. Samal ajal on eelnõu eesmärk tagada toimunud andmevahetuse õiguspärasuse tõendatavus. Palume seletuskirjas selgitada, milliseid andmeid säilitatakse pärast edastamist tõendatavuse, auditeeritavuse, vaidluste lahendamise ja turbeintsidentide käsitlemise eesmärgil ning millised andmed kustutatakse kohe pärast edastamist. Vajaduse korral tuleks säilitustähtaegu ja logiandmete käsitlust täpsustada.
11. Seletuskirjas on väljatöötamiskavatsuse koostamata jätmist põhjendatud asjaoluga, et kavandatavad muudatused tuginevad olemasolevatele andmenõusoleku ja volituste haldamise andmekogu lahendustele. Samas laiendatakse eelnõuga lahenduse kasutusala eraõiguslikele juriidilistele isikutele ning luuakse Statistikaametile uus andmeväljastusteenuse raamistik. Palume seletuskirjas täpsustada, sest hetkel ütleb seletuskiri leheküljel 3, et „seetõttu luuakse AvTS-is keskne nõusolekute ja volituste haldamise andmekogu ning täpsustatakse selle kasutusala ka juriidiliste isikute puhul.“ Samas seletuskirja leheküljel 4 on öeldud, et „seaduseelnõu väljatöötamiskavatsust ei koostatud, sest kavandatavad muudatused tuginevad olemasolevatele andmenõusoleku ja volituste haldamise andmekogu lahendustele.“

12. Eelnõu punkti 5 kohaselt „paragrahvi 43¹⁰ täiendatakse lõikega 3.1“. Kuivõrd seaduses on juba selles paragrahvis lõige 3.1, siis tuleks seda lõiget muuta ja sõnastada uuesti.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Joonas Heiter
peadirektor

Mehis Lõhmus
Mehis.Lohmus@ria.ee

Eero Vegmann
Eero.Vegmann@ria.ee